

νον εἰς ἀρπαγὴν εὔτελη, κατέκοψαν αὐτὸν καὶ ἐψήσαντες τεμάχια πολλὰ τὰ κατέφαγον!... Σύρωμεν καλύμμα ἐπὶ τοῦ αἰώνιου τούτου αἰσχους τῆς Γαλλίας.

Τὸ δεῖνερον τῆς ἡγεμονίδος ἔξεπληγμόνη. Ἀποθνήσαντο πρὶν τῆς Μαρίας Ἀντωνίεττης ἀπηλλάγη τούλαχιστον τῆς θλίψεως τοῦ νὰ γενὴ μάρτυς τῆς καταδίκης τῆς πολυαγαπήτου βασιλίσσους της.

(ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ) ***

ΟΚΤΑΗΜΕΡΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑ

Η

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΜΑΖΑΝΙΕΔΔΟΥ.

(Ἐπεισθίων ἐκ τῶν Revolutions d'autrefois τοῦ K. Pître Chevalier).

(Συνέχεια τίς φυλ. 52).

I'. — Τὰ προγόμια Καρόλου τοῦ Ε'.

Τῆς περιφήμου ταύτης παραχωρήσεως τὴν ἀνάμνησιν, λέγει ὁ δοῦλος τῆς Ρίσας, κατώρθωσε νὰ διεγέρῃ ὁ ἐπιδέξιος καὶ ἐπιφυλακτικὸς Ἰούλιος Γενοβίνης, συνιστῶν αὐτὴν εἰς μὲν τὸν ἀντίβασιλέα ὡς κατάπυσιν καὶ τέλοι τῶν ἐπαναστάσεων, εἰς δὲ τὸν λαὸν ὡς φάρμακον τῶν δυστυχῶν του.

Ἐνῷ, πράγματι, τὰ προνόμια Καρόλου τοῦ Ε. δὲν ἦσαν εἰμὴ δέλεαρ ῥίφθεν πρὸς τοὺς διαμαχομένους ὑπὸ τοῦ νομικοῦ πρὸς μὲν τοὺς στασιαστὰς δπως λαθὼν ἀφαρπάση αὐτοὺς τῆς μερίδος τοῦ Μαζανιέλλου, πρὸς δὲ τὸν δούκα τοῦ Ἀρκου δπως λαθῆ παρ' αὐτοῦ τὴν προεδρείαν τῆς Σουμαρίας — τὴν τιμὴν τῆς προδοσίας τῆς προσυμφωνηθείσης μεταξὺ Γενοβίνου καὶ Ἀντίβασιλέως διὰ τῆς ἐντίμου μεσολαβήσεως τοῦ μυθήρα.

Καὶ ἀπόδειξις τὸ δτι τὰ προνόμια ταῦτα δὲν ὑπῆρχον εἰμὴ ἐν μόνῃ τῆς φαντασίᾳ τοῦ λαοῦ. Διότι, ἀληθὲς μὲν εἶναι δτι Κάρολος ὁ Ε. κατήργησεν, ὡς εἴπομεν, πάντα φόρον ἐπὶ τῶν τροφίμων, ἀλλ' οὐδεὶς εἶχεν ἵδει ἢ ἡδύνατο νὰ δείξῃ τὸ ἐπίσημον τοῦτο καὶ πολύτιμον ἔγγραφον, διπερ κατὰ μὲν τούτους οὐδέποτε ἔγγραφο, κατ' ἐκείνους δὲ κατεστράφη ὑπὸ τῶν τελωνῶν, ἢ ἐκρύβη ὑπὸ τῶν ἀντίβασιλέων καὶ τῶν εὐγενῶν, ἢ ἐκάη ὑπὸ τῶν Ἰσπανῶν ἢ ἐκείτο παρερρίμενον ἐν τοῖς ἀρχείοις τῆς Ισπανικῆς πρωτευούσης.

Οπως δήποτε, οὐδαμῶς ἢ ἱκιστα ἐμερίμνα περὶ τούτου δ Γενοβίνης. Ἀλλ' ὅτε παρουσιάσθη εἰς τὸν Ἀντίβασιλέα, ω; πρέσσους τοῦ ἀλιέως, δπως διαπραγματευθῇ τὴν εἰρήνην ἐπὶ τῶν βάσεων τῆς Προνομίας καὶ διὰ τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν αἰχμαλώτων γυναικῶν, οἱ διαπραγματευόμενοι εὑρέθησαν σόμφωνοι μετ' ὅλιγον περὶ τῶν ἀρχῶν τῆς εἰρήνης.

Νὰ ἀφοπλίσωσι τὸν Μαζανιέλλον ἀποδίδοντες αὐτῷ τὴν γυναικα, καὶ νὰ φενακίσωσι τὸν λαὸν ζωγραφίζοντες αὐτῷ ἐπὶ τοῦ χάρτου προνόμια, νὰ ἐπιστέψωσι δὲ ταῦτα διὰ πεμπτῆς μεφαλοπρεπούς καὶ ὅρκου ἐπισήμου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῇ μητροπολικῇ... τὸν εύτυχέστερον ὡς πρὸς δόνο γεγηράκτας πολιτικούς;

Γραμματεῖς ἐπιδέξιοι διανυκτερεύουσι γράφοντες ἐπὶ χάρτου ἐπικύρωσιν τοῦ Προνομίου, διὰ χρυσῶν ὥραίων γραμμάτων. Ἐπειτα δοῦλος Μαζανιέλλης ἔφιππος τὴν φέρει εἰς τὴν κατὰ τὴν ἀγορὰν πλατείαν... Ἀλλ' ὁ λαός, παροξυνόμενος ὑπὸ τοῦ Βασίλου, μαίνεται διὰ τὴν προδοσίαν καὶ ἀπαιτεῖ τὸν ἀρχαίον καὶ ἀληθῆ χάρτην τοῦ αὐτοκράτορος. Καὶ αὐτὸς δὲ οἱ Μαζανιέλλος, λησμονήσας τὴν χθεσινὴν μετριοφροσύνην αὐτοῦ, διατάττει τὴν σύλληψιν τοῦ δουκὸς, τὸν δόπιον μόλις διὰ τῆς μεσιτείας τοῦ Γενοβίνη σώζει τοῦ θανάτου.

Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ φήμην κυκλοφορεῖ, ὑπὸ τοῦ νομικοῦ διαδοθείσα, δτι οἱ μοναχοὶ εὔρον τὸν περίφημον χάρτην... Καὶ τῷρντι, ἰδού τὸν φέρει δοκιδινάλιος ἀρχιεπίσκοπος (εἴτε αὐτὸς εἶναι διδίος, εἴτε τὸν ἀρχιεπίσκοπον ὑποκρίνεται ὅπως η εἰρήνη ἐπισπευθῇ). Ἰδοὺ αὐτὸς, δοτις δήποτε καὶ ἀνήρ, διευθύνεται εἰς Καρμήλιον, τὸ ἀρχαῖον σύνταγμα ἐν χερσὶν ἔχων, ἐπομένης μὲν πρεσβείας Γερουσιαστῶν, ξιφήρους δὲ ἡγουμένου τοῦ Μαζανιέλλου, ὃν περιφρουρεῖ πλήθος ἀπειρον ἐπαναστατῶν. Ἀφιχθείσης δὲ τῆς θυρυβώδους ταύτης συνοδείας εἰς τὸν ναὸν, δοκιδερές ἀναβίνει εἰς τὸν χορὸν καὶ διὰ φωνῆς ἡχηράς ἀγαγινώσκει τὸ ἔγγραφον. Ἐπειτα ἀποδεικνύει εἰς τοὺς περιεστωτας τὴν ἀρχαιότητα τοῦ χάρτου, τῶν γραμμάτων, καὶ πάντες πείθονται περὶ τῆς ταυτότητος. Εὔγειρονται μὲν καὶ τινες φωναὶ δισταγμοῦ καὶ διαμαρτυρήσεως, ἀλλ' ἀποκρούονται ἀποτόμως ὑπὸ τοῦ ἀλιέως ὡς θερις. Ἀλλ' δοκιδινάλιος ὅπως μηδεὶς ἀμφιβάλλῃ, ζητεῖ ἀνθρωπόν τινα τῆς ἐλλογῆς τοῦ λαοῦ ὅπως ἐρευνήσῃ μετ' ἐπιστασίας τὸ ἔγγραφον. Ο Γενοβίνης παρῆν... δομοφώνως τὸν προσκαλοῦσιν (ὡς τὸ εἶχε προέδει) λαθὼν δθεν τὸ χάρτην, ἀποσύρεται εἰς τινα γωνίαν καὶ ἐκεῖ βυθίζεται εἰς βαθεῖαν μελέτην. Μετὰ παρέλευσιν δὲ διοκλήρου ὥρας, καθ' ἣν δοκιδερές ἀρχιεπίσκοπος, διὰ λόγου παθητικωτάτου, κατέδεξεν εἰς τὸν λαὸν τὰ ἀγαθά τῆς εἰρήνης, τὸ μαντεῖον τῆς Νεαπόλεως ἡγέρθη τοῦ τρίποδός του καὶ ἤλθεν ἐν μέσῳ τοῦ ὄχλου φέρων τὸ συνθῆμα τῆς εἰρήνης ἢ τοῦ πολέμου. Βαθεῖας δὲ σωπᾶς παραχρῆμα γενομένης, ἀποφαίνεται δτι τὸ ἔγγραφον ἐκεῖνο ἦν αὐτὸν τὸ πρωτότυπον τοῦ συντάγματος καὶ οὐχὶ ἀλλο. Ἐξηγεῖ ἐπειτα τοὺς λόγους καὶ τὰ τεκμήρια διὰ τὸ ἀνχύνωρίζει καὶ ἐπιδέξιως ἐπικαλεῖται τὴν ἔγκρισιν τῶν μαλλὸν πεπαιδευμένων τῆς συνελεύσεως. Ἐν ἐνὶ λόγῳ τὸ ἔγγραφον ἀνευφημεῖται παρὰ πάντων ὡς γνήσιον καὶ αὐθεντικὸν καὶ πάντες τὸ παραδέχονται ὡς βάσιν τῶν

διαπραγματεύσεων, δὲ Μαζανιέλλος, δὲ Γενοβίνης, δὲ Καρδινάλιος καὶ τινες ἄλλοι πεπαιδευμένοι ἀναβέτουσιν αὐτὸν εἰς τὴν ἀγάλανην Τράπεζην. . . Παρατείνεται δὲ μέχρι νυκτὸς βαθείας ἡ συνεδρίασις, καὶ ἔπειταν ἄρθρον συζητεῖται ἐν μέσῳ τοῦ δρυομένου ὄχλου, διὸ ἔκαστος καθησυχάζει ὁ ἀλιεὺς, ἢ δὲ ἀρχιεπίσκοπος. — Τέλος τὸ σύνταγμα περατοῦται ἀντέλλοντος τοῦ ἥλιου, καὶ δὲ ἀδελφὸς τοῦ καρδιναλίου μετὰ τίνος γραμματέως φέρουσιν αὐτὸν εἰς τὸν ἀντιβασιλέα πρὸς ὑπογραφήν.

Τοῦ συντάγματος δὲ τούτου οἱ χωρίτεροι ὅροι ἔσχαν τῆς Ποζόλιανῆς, τῆς Μαρίας Ἀρκου καὶ τῆς μητρὸς αὐτῆς ἡ ἀπελευθέρωσις, ἡ ἀναγνώρισις καὶ ἀποκατάστασις τῶν προνομίων τοῦ Καρόλου Επαντὸς φόρου δηλούντες ἡ κατάργησις καὶ ἡ γενικὴ καὶ ἄνευ ἄλλου τινὸς ὅρου, ἐκτὸς τῆς ἀφοπλίσεως, ἀμνηστείας.

Μετὰ μεγάλης τιμῆς ὑποδέχεται τοὺς πρεσβευτὰς τούτους τὸ λαοῦ δὲ δοῦλον Ἀρκος καὶ τοὺς εἰσάγει εἰς τὸ διοικητικὸν του Συμβούλιον . . . Ἐκεῖ δὲ γραμματεὺς διασκεδάζει πάντας διὰ τῆς γελοίας ὑπεροψίας καὶ τῆς ἐμφάσεώς του. Ής δὲ Καΐσαρ ὑπαγορεύει συγχρόνως τὴν συνθήκην εἰς τέσσαρας γραμματεῖς καὶ διαμφισσόντες αὐτὴν πρὸς τὸν δούλον καὶ ἄρθρον πρὸς ἄρθρον, σημασίαν πρὸς σημασίαν, λέξιν πρὸς λέξιν, εἰς ἔκαστην δὲ τοῦ Συμβούλιου παρατήρησιν, ἀπειλητικῶς κραυγάζει — Τοιαύτη εἶναι τοῦ Signor Μαζανιέλλου ἡ θέλησις — Ο δὲ δοῦλος τοῦ Ἀρκου, κατὰ σκοποῦ βάλλων, ταπεινῶς ἀποχρίνεται — Γεννηθήτω τὸ θέλημα τοῦ Signor Μαζανιέλλου! καὶ οὕτω πᾶσα δυσκολία αἴρεται ἐκ τοῦ μέσου, δὲ δοῦλος ὑπογράφει τὴν συνθήκην, καὶ καλεῖ τὸν ἀλιέαν διὰ τὴν ἐπισυσαν εἰς συνέντευξιν ἐν τῷ ναῷ τοῦ Καρμήλου. ὅπως παραλάβῃ μὲν τὴν θυγατέρα του, παραδώσῃ δὲ εἰς ἐκεῖνον τὴν σύζυγον καὶ καθιερώσῃ δι᾽ ὅρκου τὴν εἰρηνοποίησιν τῆς Νεαπόλεως.

Τοιοῦτο ἦν τὸ θαῦμα τὸ τελεσθὲν διὰ μιᾶς μόνης λέξεως τῆς Ποζόλιανῆς! Τελεσθὲν, εἴπομεν; — Ὁχι ἀκόμη! Εἰς μόνον σπινθήρ. καὶ τὸ ηραστεῖον ἐκρήγνυται αὐθίς.

I. Καὶ πάλιν αἱ δύο Μαρίαι.

Τέλος, λέγει δὲ δοῦλος τῆς Ρίβας, αἱ πριγκηρικευαὶ ἐπερχιώθησαν καὶ προέβησαν εἰς τὴν ἐπισημον τοῦ Συντάγματος δημοσίευσιν, τὴν τοσοῦτον ἀνυπομόνως παραδοκουμένην. ‘Ο καρδινάλιος πρόστατο τῆς τελετῆς περικυκλούμενος ὑπὸ τῶν ἀρχηγῶν καὶ ἐκλεκτῶν τοῦ λαοῦ, ἔξαιρουμένου τοῦ Μαζανιέλλου. Μεγίστη δὲ ἦν ἡ συρρήθη τοῦ πλήθους καὶ ἄλλο δὲν περιέμενον πλέον ἡ τὸν ἀλιέα καὶ τὸν δοῦλα, οἵτινες προσήρχοντο ἡγούμενοι τῆς συνοδίας αὐτοῦ ἔκατερος.

‘Ο ἀλιεὺς ἔξειθών τοῦ Αγίου Διονυσίου καὶ λευκὸν ἵππον ἀναβαίνων, μετὰ τῆς Μαρίας Ἀρκου ὑπὸ μέλανος ἵππου φερομένης καὶ παρὰ τῷ πλευρῷ αὐτοῦ ιούσης, προύχωρει ἐν μέσῳ πλήθους ἀπείρου καὶ ἀλαλάζοντος. Μόγον δὲ τότε καὶ διὰ

τῆς φοβερᾶς ἀπειλῆς τῆς ἐξεκλησιάσεως δὲ ἔργιεπίσκοπος ἐπειθανάγκασεν αὐτὸν ν' ἀποβάλῃ τὰ ὄχην δὲ μέχρι τοῦδε ἔφερε καὶ νὰ ἐνδυθῇ στολὴν ἀργυρόστικτον. Ἐπειδὴ δὲ ἐνεδύθη ἐπὶ τῆς πλατείας καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ πάντων, ἐξεπλάγησαν οἱ ιδόντες τὴν κατάστασιν τῆς Ισχνότητος, ἦν ἀπέκρυπτεν ἡ κατάστασιν τῆς Ισχνότητος του καὶ εἰς ἦν τὸν εἶχε φέρει ἡ ἐντελῆς σχεδὸν ἀποχὴ πάσης τροφῆς, καὶ ἡ στέρησις ὑπουργίας ἡσυχίας ἐπὶ πέγετε δῆλας ὑμέρας. Τὸ πρότυπον τοῦτο τῆς ἀνδροκῆτης δραστηριότητος μόλις ἡδύνατο νὰ κινηθῇ καὶ νὰ κρατηθῇ ὅρθιος, τοσοῦτον μεγάλη ἦτον ἡ ἀτονία του! Ο γέρων Γενοβίνης εἴπετο τῆς συνοδίας ἐφ' ἀμάξης. Αἱ δόδοι πᾶσαι ἦσαν ἀνθύστρωτοι, αἱ οικίαι κεκοσμημέναι λαμπρῶς, πανταχόθεν δὲ ἀντίχουν χαρμοσύνως οἱ κώδωνες. Σχαπτιγκτῆς δὲ προηγείτο τοῦ δημοτικοῦ βασιλέως, φωνῶν ἀπὸ δόδοις ἐις δόδον — Ζήτωσαν δὲ βασιλέως, Φίλιππος καὶ δὲ ἐνδοξότατος Μαζανιέλλος! Ζήτωσαν δὲ Κάρολος Ε', καὶ δὲ πιστότατος λαδός!

Η δὲ Μαρία Ἀρκου, ἀπελευθερωθεῖτα τόσον ἀπροσδοκήτως καὶ χωρὶς νὸ γνωρίζει διὰ τίνος ἡ διατί; ἐνόμιζεν δὲ τι ὠνειρεύετο ἐν μέσῳ τῆς πόλεως ταύτης, τῆς χθὲς μὲν πυρπολουμένης καὶ αἰμοφύρτου, σήμερον δὲ ἐορταζούσης καὶ ἀγαλάσσης, καὶ ἀνεμιμνήσκετο τῆς τόσον διαφερούσης τέως ἐλεύσεως; της, εἰς τὸν αὐτὸν ναὸν τοῦ Καρμήλου, χωρὶς να λάθῃ σύντροφον ἡ ἐμπιστον ἄλλον ἡ τὴν ταπεινὴν καὶ δειλὴν ἄγνωστον, εἰς ἦν εἶχε δώσει τὰ ἐνώπια της ὅπως ἐπανακτήσῃ τὸ ἄσυλον τῆς εὐτυχίας αὐτῆς! . . .

— Αναμφιβόλως, διελογίζετο, ἡ Πεναγία μὲ ἀνταμείβει σήμερον διὰ τὸ ἀγαθὸν ἐκείνον ἔργον, δίδουσά με εἰς τὸν πατέρα μου . . . πρὶν μὲ δώσῃ εἰς τὸν μνηστήρα μου.

Καὶ ἡ εὐγενὴς καὶ τρυφερὰ ψυχή της ἀνέπεμπεν εἰς Θεὸν προσευχάς ὑπὲρ τοῦ πατέρος της, ὑπὲρ τοῦ μαρκησίου Σιατίλιων, ὑπὲρ τῆς ἀγνώστου προσκυνητρίας καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ ζει τοῦ ἀλιέως, οὗ δὲ ἀπροσδόκητος ἀγαθότης καὶ αἱ περιποιήσεις τὴν ἔκαμνον νὰ λησμονήσῃ τὴν προτέραν του σκληρότητα.

— Πτωχὴ ἀποπλανημένες ἀνθρώπει! ἔλεγεν ἐν ἔκτη παρατηροῦσα αὐτὸν μετὰ συμπαθείας. Μετανοήσας θέλει νὰ ἔχαλειψή τὴν καταισχύνη μου διὰ τοῦ θριάμβου μου!

Καὶ τῷ δηντὶ δὲ Μαζανιέλλος, εὐπιθέστατος εἰς τὰς ἱερὰς τῆς συζύγου του προσταγάδας, μετεβίβαζεν εἰς τὴν Μαρίαν Ἀρκου τὸ σέβας διπερ διαδίδειν εἰς αὐτὸν καὶ δὲν ἡδύνατο τὸ βλέμμα του ἀδακρύ νὰ συναντήσῃ τὸ γλυκὺ καὶ εὔσπλαγχνον βλέμμα τοῦ θύματός του.

Μόνοι δὲ εἰς τὸν γενικὸν ἐνθουσιασμὸν ἀνθίσταντο ὁ ἄγριος Δούζαρος καὶ δὲ λόχος τοῦ Θανάτου, καὶ ληπτόλεπτοντες ὡς προδότην τὸν ἀλιέα ὡς καὶ τὸν νομικὸν παρεμβόνευον δι᾽ ήθους σκαιοῦ καὶ ἀγρίου τὴν διέγερσιν τοῦ πολέμου ἐν ταῖς ἀγκάλαις αὐταῖς τῆς εἰρήνης . . .

Ως δε δούξ τοῦ ἄρκου ἐξελθὼν τοῦ Νέου Φρουροῦ, μετὰ τῆς Πουζολιανῆς λαμπρῶς κατ' ἀπείτησιν τοῦ λαοῦ ἑστολισμένης, προύχωρεις ἡγούμενος τῶν εὐγενῶν καὶ τῶν λογάδων τῆς σωματοφυλακῆς του. Θάξ δὲ εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Καρμήλου, ἀπέστειλεν ἔνα τῶν ὑπασπιστῶν τοῦ ἑριπτον καὶ ἀσπολον εἰς ὑπάντησιν τοῦ ἀλιέως, δισον ἐκατὸν βῆματα ἀπ' αὐτοῦ ἄντα, ὅπως ἐκφράσῃ πρὸς αὐτὸν τὴν εὐχαρίστησιν θην δὲ ἀντιβασιλεὺς προσεδόκει ἐκ τῆς συνεντεύξεως των... Οσοφ δὲ τεταρχγένος καὶ ἀνὴτον ὡς ἐκ τῆς προσεγγίσεως του πρὸς τὴν μετὰ τοσούτους φόρους ἀνευρθεῖσαν γυναικά του, δὲ Μαζανιέλλος μετὰ γενναιότητος καὶ σχεδὸν μεβ' ὑπεροφίας ὑπεδέχθη τὸν πρέσβυτον τοῦ ἀντιβασιλέως. — Διότι ἐνιστεῖ καὶ ὀλίγαι μόνον ἐξουσίας ἡμέραι ἀρκοῦν νὰ ἔξυψωστε, καὶ τὸν ταπεινότερον χαρακτῆρα καὶ μεγιστάνος συμπεριφορὴν νὰ παράσχωσιν εἰς τὸν μᾶλλον βάνυσσον τῶν ἀνθρώπων. Πρέπει μάλιστα νὰ προσθέσωμεν, διτὶ τὸ ἀκαλλιέργητον πνεῦμα, ω; ήν τὸ τοῦ Νεαπολίτου, τὴν μεγαλειτέραν αὐτοῦ λάμψιν διαχέει καθ' θην κυρίως στιγμὴν μέλλει νὰ ἐκλείψῃ...

Ἐπιστὰς λοιπὸν δὲ Μαζανιέλλος καὶ δι' ἐνδὸς μόνου νεύματος ἐπιβαλὼν ἡσυχίαν καὶ σιωπὴν εἰς τὸ κυριανόμενον καὶ περιθορθοῦν πλῆθος τὸ καλύπτον τὴν πλατεῖαν, ἀνηγέρθη ἐπὶ τῶν ἀναβολέων τοῦ ἵππου του καὶ διὰ φωνῆς στεντορίου καὶ ἐνθουσιώσεις, ἔξεφώνησε τὸν λόγον τοῦτον.

— Λαΐς προσφιλέστατε, ἀναπέμψωμεν πρὸς τὸν δψιστον αἰωνίους εὐλογίας εὐγνωμοσύνης διὰ τὴν ἀνακτηθεῖσαν ἀρχαίαν ἡμῶν ἐλευθερίαν. Τις μεταξὺ ὑμῶν ἐπίστευε κατορθωτὸν τὸ τοιοῦτον; Φαίνεταις ως ὀνειρον, ως μῦθος, καὶ δύμως βλέπετε διτὶ εἶναι πραγματικότατον. — Ἐπειτα ἀσπασθεὶς τὸν σταυρὸν τοῦ Καρμήλου διὰ ἔρερεν ἐπὶ τοῦ στήθους, ἐπεῖτεν. — Αποδώσωμεν ἀρά τὰ, εὐλογίας ἡμῶν πρῶτον μὲν εἰς τὴν Παρθένον Μαρίαν, τὴν προστάτιδα καὶ πολιοῦχον ἡμῶν, ἐπειτα δὲ εἰς τὸν κανιερώτατον καρδινάλιον τὸν ποιμενάρχην μας! — Ά, ἴδωμεν λοιπὸν, λαέ προσφιλέστατε, τίνες εἰσὶν οἱ κύριοι ἡμῶν καὶ δεσπόται; Ἀποκρίθητε μετ' ἐμοῦ. Ο Θεὸς καὶ ἡ Παναγία τοῦ Καρμήλου!

Καὶ δὲ λαΐς ἐπανέλαβεν δόμοφώνως — Ο Θεὸς καὶ ἡ Παναγία τοῦ Καρμήλου!

— Ἐπειτα δὲ βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας Φίλιππος! ἐπέφερεν δὲ δικτάτωρ, δὲ καρδινάλιος Φιλομαρτίνος καὶ τέλος δούξ τοῦ ἄρκου δὲ θρύσσας τὸν ζυγὸν ἡμῶν!

Καὶ δὲ λαΐς, ως πιστὴ ἡγώ, ἐπανέλαβε τὰ ἀπαγγελθέντα διπλὰ τοῦ ειδώλου καὶ τοῦ ἀρχηγοῦ του δούματα.

Οὗτος δὲ κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ ἑφιππίου καὶ ἐσιώπησεν ἐπὶ μικρόν. Εἴσυρε τότε ἀπὸ τοῦ ἀργυροῦφάντου ἐνδύματός του τὸν χάρτην τῶν προνομίων τοῦ βασιλέως Φερδινάνδου καὶ τοῦ αὐτοκράτορος Καρόλου, τοῦ Ε' καὶ ἐπειτα τὸ ἐπικυ-

ρωτικὸν τοῦ ἀντιβασιλέως καὶ τοῦ συμβουλίου, καὶ ἀνορθωθεὶς πάλιν ἐπὶ τοῦ ἵππου του καὶ ὑφώσας τὴν φωνὴν. Ἰδού λοιπὸν ἡμεῖς οἵδη ἀποβαλόντες τὸν βαρύτατον ζυγὸν τὸν καταθλίσσοντα τὸν τράχηλόν μας. Ἰδού ἀνευρίσκομεν τὰς ἐλευθερίας ὃς παρεχώρησαν ἡμῖν δὲ αἰμίνηστος βασιλεὺς Φερδινάνδος καὶ δὲ μέγας αὐτοκράτωρ Κάρολος Ε'. Ως πρὸς ἐμὲ, δοτὶς ἐγενόμην πράξενος τούτων τίποτα δὲν ἐπιθυμῶ, οὐδεμίαν ἀλλην φιλοδοξίαν ἔχω ή τὸ νὰ βλέπω πάντας ὑμᾶς εύτυχεῖς! Τὴν εὐθύτητα καὶ τὴν εἰλικρίνειαν τῶν σκοπῶν μου καλῶς γνωρίζεις διπλανότατος ἀρχιεπίσκοπος, διότις χλιδεῖς ὡρισθην αὐτὰς ἐνώπιόν του! Γινώσκεις ἐπίσης τὴν ἀφιλοκέρδειαν μου, καθότις ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀρχῆς τῆς δικαίας ἐπαναστάσεως μας, ἐν τῇ μεγάλῃ ἐπιθυμίᾳ του πρὸς κατάπαυσιν τῶν ταραχῶν, βασιλοπρεπῶς μοὶ προσέφερε διακόσια σκοῦδα κατὰ μηνα ἐκ τοῦ ταμείου του, ἐφ' ὅρου ζωῆς, ἀνὴθελα νὰ ἀπαρνηθῶ καὶ νὰ καταπείσω καὶ σᾶς νὰ ἀπαρνηθῆτε τὰς δικαίας σας ἀπαιτήσεις... Ἀλλὰ τὴν προσφορὰν ταύτην ἐπιμόνως ἀπέκρουσα, εὐχαριστήσας τὴν πανιερότητά του ἐκ βίθους καρδίας. Ἐγνά δὲ διοικεύρης ἡμῶν δὲν μὲν ἡνάγκαζε πρὸ μιᾶς ὥρας, ἐπὶ τῇ φοβερῷ ἀπειλῇ τῆς ἐξεκλησιάσεως, νὰ ἀποβάλω τὸ παλαιὸν ἐνδύματον μου βεβαίως δὲν θέλα ενδύθη τοῦτο τὸ ὄποιον μὲν στενοχωρεῖ οὐδὲ θέλα ἀποθέσαι τὰ ράχη μου καὶ τὸν ἀλιευτικόν μου πῖλον... Διότι, γνωρίσετε το καλῶς, τοιοῦτος ἐγενήθην, τοιοῦτος ἔζησα, τοιοῦτος ἀξιῶς νὰ ζήσω καὶ ν' ἀποθάνω! Μετὰ τὴν ἀλιευσιν τῶν ἐλευθεριῶν ἡμῶν ἐν τῇ τρικυμιώδει βαλάσση τῆς σκληρῶς τυραννηθείσης ταύτης πόλεως, ἐγὼ θὰ ἀναλάβω ἐν μέσῳ ὑμῶν τὴν ἀρχαίαν μου ἀλιεύσιν καὶ θὰ ἐπιστρέψω πωλῶν τοὺς ιχθύς μου, χωρὶς νὰ πλουτήσω οὐδὲ κατὰ μίαν βελόνην...

Οἱ εὐγενεῖς οὗτοι λόγοι τοσαύτην ἐνδόμυχον πεποιησαν τοῦ λαοῦντος ἀπέπνεον, ὥστε ἀπας δλαδὸς ἐκλασίεν ἀκούων αὐτὸν, καὶ ὥστε δὲ τὸ δούξ ἄρκος αὐτὸς καὶ ἡ συνοδία του καὶ ἡ δούκισσα καὶ ἡ θυγάτηρ της δὲν ἡδυνήθησαν νὰ καταστείλωσι τὴν συγκίνησιν των.

Μόνου δὲ τοῦ Γενοβίνη τὰ χείλη διέστειλε μειδίαμα ἀδιόρατον, ἐνῷ δὲ Λούζαρος ἔδακνε τὸν μέλανα μύστακά του.

— Εἶχω ἐν τούτοις, ἐπρόσθεσεν δὲ Μαζανιέλλος, νὰ σὲ ζητήσω χάριν τινὰ, λατέ πιστὲ, μίαν καὶ μόνην χάριν, θην σὲ ἐξηρκίζω νὰ μοὶ ὑποσχεθῆς...

— Λάλει! λάλει! ἐφώνησε τὸ πλῆθος ἡλεκτρισθὲν ως εἰς μῦθος ἀνθρωπος.

— Ή χάρις θη σᾶς ζητῶ, ὑπέφερεν δὲ ἀλιεὺς διὰ φωνῆς ἐπιτήμου, εἶναι τὸ νὰ ἐνθυμηθῆσε τὸν πτωχὸν Μαζανιέλλον εἰς τὰ προσευχάς σας, ὅταν δὲν θὰ ἡμαγ πλέον μεταξὺ ὑμῶν, καὶ νὰ μὲν ἐνταφιάστε μὲν τὸν σταυρὸν τοῦ Καρμήλου, τὸ σύμβολον τοῦτο τὴν δόξης μου καὶ τὸ ἐγέγγυον τῆς σωτηρίας μου! Ιδού δὲν θη ἀνταμοιβή θην ζητῶ! Ιδού η διαθήκη τοῦ πενθημέρου βασιλέως σας!

Μοι δρκίζεσαι ότι θέλεις τὴν ἐκτελέσει, ὡς λαὸς ἀδελφός;

— Ναι, ναι! τὸ δύμνομεν! ἀπεκρίθη διὰ λυγμῶν ἡ ἀπειρος φωνὴ τοῦ πλήθους... Θὲ προσευχώμεθα ὑπὲρ τῆς ζωῆς σου καὶ σχι μπέρ τῆς ψυχῆς σου, ἐπὶ ἑκατὸν ἔτη!

— Εὐχαριστῶ, λαὲ προσφιλέστατε, εἰμεθα ἔξω φλημένοι, εἴπεν ὁ Μαζανιέλλος θέσας καὶ τὰς δύο χεῖρας εἰς τὴν καρδίαν του.

Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἥχοντων τῶν κωδώνων καὶ ἀνευφημούντος τοῦ πλήθους.

Ή μεταξὺ τοῦ δικτάτορος καὶ τοῦ ἀντιβασιλέως ἀνταλλαγὴ τῶν αἰχμαλώτων εἶχε προσδιορισθῆ νὰ γίνη εἰς τὸν νάρθηκα τοῦ ναοῦ πρὸ τῆς εἰκόνος τῆς πολιούχου τῶν Νεαπολίτων...

Ήδη δὲ ἐπέζευσε μὲν ὁ Μαζανιέλλος μετὰ τῆς δουκίσσης καὶ τῆς Μαρίας, ἔφθασε δὲ καὶ ὁ δούς χειρογυγῆν τὴν Πουζολιανήν...

Πλὴν τῆς σκηνῆς ταύτης τὴν συγκίνησιν καὶ τοῦ δράματος τούτου τὴν λύσιν, πῶς νὰ περιγράψωμεν;

Αναγνώσατε ἡ ἐνθυμήθητε τῆς ἴστορίας ταύτης τὴν ἀρχήν. Ἐν τῇ αὐτῇ ἐκκλησίᾳ εἰμεθα, πρὸ τῆς αὐτῆς εἰκόνος τῆς Παναγίας, εἰς ἣν αἱ δύο Μαρίαι εἶχον ἀλλοτε φέρει τὰς προσφοράς των. Πλὴν πόσα ἔκτοτε συνέβησαν καὶ δοπιά δικροφρά μεταξὺ ταύτης τῆς συνεντεύξεως καὶ ἑκείνη;

Μόναι ήσαν τότε αἱ δύο προσκυνήτριαι ἐν τῷ ναῷ, τῷ ἑρήμῳ, τῷ σκοτεινῷ καὶ σιωπηλῷ. Ή μὲν προσύπετο ὑπὲρ τοῦ μνηστήρος φέρουσα ἀθός, ἐν τῷ μανδύᾳ της, η δὲ ὑπὲρ τοῦ ἀνδρός, φέρουσα ὅπωρας ἐν τῇ ποδιᾷ της. Αἱ δὲ θερική καρδίαι αὐτῶν, μαντεύσασαι ἀλλήλαις ἐκ πρώτου βλέμματος ἐνεπιστεύθησαν συναλλήλως τὰ ἀπόκρυφά των... Ἀμφότεραι ἐθίσθοντο ὑπὸ λύπης, ἐκυριεύοντο ὑπὸ φθεών... Καὶ ἡ πλούσια ἀγνωστος παρεῖχε πρὸς τὴν ταπεινὴν χωρικὴν εὐτυχίαν ἀπειλουμένην, ἀντὶ εὐτυχίας προσδοκώμενης, κειμήλιον πολύτιμον ἐν τούτῳ τῷ κόσμῳ, ἀντὶ προσευχῆς πολυτίκου ἐν οὐρανῷ... Ἀπεχωρίσθησαν χωρὶς νὰ ἐρωτήσωσιν ἀλλήλας τὰ παρὰ τοὺς ἀνθρώπους δύσματά των, διότι ἡρκέσθησαν μαθοῦσαι ὅτι ὄνκυμαζονται Μαρίαι παρὰ τῷ Θεῷ — Καὶ ἡ μὲν Μαρία Ἀρκου ἔλασε παρὰ τῆς Μαρίας Ἀνιέλλου τὴν ἐλπίδα εὐτυχοῦ; μέλλοντος διὰ προσευχῆς ἐγκερδίου, η δὲ Μαρία Ἀνιέλλου ἔλασε παρὰ τὴν Μαρίας Ἀρκου τὴν χαρὰν ὅλης αὐτῆς τῆς ζωῆς διὰ τοῦ τιμήματος τῆς ἐν ἀμαλφίῳ οἰκίας της.

Σήμερον ἀπαντῶνται ἰστόιμοι, η μᾶλλον ἡ χωρικὴ ὑπερτερεῖ τὴν θυγατέρα τοῦ δουκὸς, ἀμφότεραι ἐν βραχιεκῇ στολῇ, ἐνώπιον τῶν εὐγενῶν καὶ τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ. Εἰσὶν η ἐγγύσιες τῆς εἰρήνης ὁλοκλήρου βασιλείου καὶ τῆς ἡσυχίας πέντε ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων. Ή μὲν βλέπει χρυσοστόλιοτον καὶ βασιλέα τῆς Νεαπόλεως τὸν ἀνδρα δι' θυ επεκαλεῖτο τὸν ἄρτον καὶ τὴν ζωὴν, η δὲ βλέπει τὸν βασιλέα πατέρα τῆς ἑκτεσόντα εἰς οὐθὲν δευτερεύοντα, ἐνώπιον ἑκείνων εἰς οὓς ἔδωκεν ἐλεημοσύνη... Πλὴν καὶ πάλιν πόσον εὐτυχία

καὶ πόση δόξα δι' ἀμφοτέρας, ἂν η μὲν πρώτη δὲν εἶχε νὰ φοιτηῇ τίποτε ἀπὸ τὴν δευτέραν, η δὲ δευτέρα δὲν εἶχε νὰ κατηγορήσῃ εἰς τίποτε τὴν πρώτην! Ἀλλ' διως, ἐκείνη ἡτὶς ἔλασεν ἀπὸ τὴν ἀλλην, ἀντὶ ἀπλῆς προσευχῆς, τὴν εὐτυχίαν, τὴν σωτηρίαν καὶ τὴν ζωὴν, τὴν ἀπέδωκε, χωρὶς νὰ τὸ ἡξεύρη, τὴν βάσανον, τὸ αἰσχος καὶ σχεδὸν τὸν θάνατον! καὶ δὲν ἐγνώρισε τὴν σύεργετιδά της, παρὰ ἀναγνωρίσασα τὸ θῦμα τοῦ σύζυγου της! Καὶ η σύεργετις αὐτὴ μέλλει νὰ τὴν ἀναγνωρίσῃ ἀναγνωρίζουσα τὴν γυναικα τοῦ δημίου της! Όλα δὲ ταῦτα ἐνώπιον τοῦ Μαζανιέλλου, ἐνώπιον τοῦ δουκὸς Ἀρκου, ἐνώπιον τοῦ ἀρχιεπισκόπου, ἐνώπιον ὅλων τῶν ἀρχηγῶν καὶ ὅλου τοῦ λαοῦ τῆς Νεαπόλεως.

Κρίνετε ηδὴ περὶ τῆς ὠχρότητος, τῶν ψυχικῶν σπαραγμῶν καὶ τῆς φρίκης τῆς χωρικῆς ἡτοις προχωρεῖ, δεξιούμενη ὑπὸ τοῦ ἀντιβασιλέως, πρὸς τὴν Μαρίαν Ἀρκου δεξιούμενην ὑπὸ τοῦ ἀλιέως.

Φαντάσθητε τὴν ἐκπλήξιν, τὴν φρίκην τῆς Μαρίας Ἀρκου ἀναγνωρίσαστης ἡ τίπιαλον τὴν προσκυνήτριαν, ἡς ἡ εἰκὼν ἔξη τοσοῦτον γλυκεῖα ἐν τῇ καρδίᾳ της, καὶ ὡς σύζυγον τῆς γυναικὸς ταύτης, τὸν ἀποστάτην τὸν κατασπαράξαντα τὴν Νεάπολιν, τὸν κλονίσαντα τὸν θρόνον τοῦ πατρός της, τὸν προπλακίσαντα αὐτὴν καὶ περιθρίσαντα τὸν μνηστήρα της.

Φαντάσθητε πρὸ πάντων τὸν χεραυνὸν τὸν ἐσκήψαντα ἐπὶ τε τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς καὶ παραλίσαντα πάσας τὰς δυνάμεις καὶ πάντα τὰ αἰσθήματα τοῦ Μαζανιέλλου, ὅτε ἐκ τῶν κραυγῶν τῆς γυναικὸς του, ἀναιμηνήσκεται τέλος ὁ δυστυχὴς τοῦ περιστατικοῦ τοῦ Καρμηλίου, ἀναγνωρίζει τὴν ἀγνωστὸν σύεργετριαν, ἐννοεῖ τὴν μυστηριώδη καὶ ἀπελπιστικὴν ἐπιστολὴν τῆς σύζυγου του, καὶ ἀναλογίζεται, ἐν τῇ φρίκῃ καὶ τῇ ἀτιμίᾳ του τὸ ἀπαίσιον ἔγκλημα τῆς ἀγνωμοσύνης καὶ τῆς σκληρότητός του!

Μετά τίνας λέξεις διακεκομμένας ἔξι δῶν ἀπεκαλύφθη ἡ τρομερὰ ἀλήθεια εἰς τοὺς ὄφθαλμοὺς τῆς Μαρίας Ἀρκου καὶ τοῦ Μαζανιέλλου, αἱ δύο γυναικεῖς πίπτουσι λειπούμηνται... Οἱ μὲν φίλοι τοῦ ἀντιβασιλέως ἀπαγάγονται τὴν κόρην αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἐνδός, οἱ δὲ τοῦ Μαζανιέλλου τὴν Πουζολιανήν ἐκ τοῦ ἄλλου, τὸ πλῆθος συνταράσσεται καὶ σύγχυσις καὶ κυκεών ἐπικρατεῖ πανταχοῦ... Ἀλλ' ὁ δούς καὶ ὁ Γενοβίνης, ἀποφασίσαντες νὰ βάλωσι πρὸς τὸν σκοπὸν πρὸς ὃν τέλος ἐγγίζουν, διεξηγοῦσιν ὅτι τὸ περιστατικὸν εἶναι τυχαίον, καὶ ἀσήμαντον, ὅτι αἰτία αὐτοῦ εἶναι ὁ κόπος καὶ ἡ θερμότης, ὅτι αἱ αἰχμάλωτοι εἰσὶν ἐλεύθεροι καὶ ὅτι πρέπει νὰ καθησυχάσωσι πάντες ὅπως δοθῇ ὁ ὄρκος τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ συντάγματος...

ΙΣΤ'. 'Ο παράφρωτος βασιλεύς.

Τότε δε μόνον καθησύχασε τὸ πλήθος· διακηρύσσουν διτί αἱ δύο γυναικές εἰσιν ἐν ἀσφαλείᾳ, ή μὲν ἐν Νεοφρουρίῳ, ή δε ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀνδρός της, καὶ ὁ Μαζανιέλλος, διτις ἔμενε καθ' ὅλην τὴν ταραχὴν ὡς κωφάλαλος, ἡγειρεν ἥδη τὴν κεφαλὴν, φέρει περὶ ἑαυτὸν βλέμμα ἐπτομένον, ὡς ἀγωνίζομενος νὰ ἐνυμηθῇ ὄντερόν τι, καὶ ἀρίνει ἔχυτὸν, ὡς εὐπιθεῖς παιδίον, εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ ἀρχιεπισκόπου, διτις τὸν φέρει εἰς τὸν ναὸν καὶ τὸν τοποθετεῖ εἰς τὰ δεξιά του, ἀπέναντι τῆς σκιάδος ὡφέλιον ἵσταντο διατίθασιλες καὶ οἱ αὐλικοί του . . .

— Τὰ ἀδαμάντινα ἔνωτια! ή ἄγνωστος εὐεργέτης! ή ἐν Ἀμαλφίῳ οἰκια! . . . ίδου οἱ μόνοι λόγοι οἵτινες ἔξερχονται τοῦ στόματος τοῦ ἀλιέως, χωρὶς νὰ δύναται νὰ τοὺς ἔννοήσῃ.

— Σπεύσατε, Πανιερώτατε, λέγει εἰς τὸ οὖς τοῦ καρδιναλίου δι Γενοβίνης, πρὶν παρελθῃ μία ὥρα δι Μαζανιέλλος θὰ ἡ αἱ παράφρωτοι.

— Δίκαια Θεό! τι λέγεις; ἀποκρίνεται δι ἀρχιεπίσκοπος.

— Καὶ, ἐπιστραφεὶς ζωηρῶς παρατηρεῖ τὸν ἀλιέα, καὶ φρίττει εἰς τὴν θέαν τοῦ προσώπου του.

Πάραυτα δὲ, νεύσαντος αὐτοῦ, δι σύμβουλος Καπόλας, γενικὸς γραμματεὺς τοῦ βασιλείου, ἀναγινώσκει μεγάλη τῇ φωνῇ τὰ ἀρθρὰ τοῦ συντάγματος . . . ἔκαστον προνόμιον ἀπαγγελλόμενον, δι λαδὸς ὑπεδέχετο δι ἀλαλχγμῶν.

Περαιωθείσης δὲ τῆς ἀναγνώσεως, δι ἐκλεκτός του διτις εἶχεν ἐπανέλθει εἰς ἑκυτὸν μικρὸν κατὰ μικρὸν, πλησιάζει πρὸς τὸν ἀντίθασιλέα καὶ τὸν εὐχαριστεῖ, ἐξ ὄντος τῶν πολιτῶν τῆς Νεαπόλεως, καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ καθιερώσῃ τὸ νέον σύνταγμα δι ἐπισήμου ὄρκου . . . Ό δὲ δοῦξ, ἀναστάς καὶ θεὶς τὴν χείρα ἐπὶ τοῦ Εὐαγγελίου, διπερ ἐκράτει δι ἀρχιερεὺς, διμνεῖ νὰ τηρήσῃ τὰ ὑποσχέθεντα καὶ νὰ προκαλέσῃ τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ βασιλέως τῆς Ἰσπανίας. Τὸν ὄρκον τοῦτον ὄρκιζονται ἀκολούθως καὶ πάντες οἱ σύμβουλοι καὶ οἱ ἀξιωματικοί, μετὰ δὲ τοῦτο δι Καρδινάλιος διατάττει τὴν ἔναρξιν τῆς δοξολογίας, θην δ λαδὸς δι μοφώνως ἐπαναλαμβάνει ἕσω καὶ ἔξωθεν τοῦ γαοῦ.

Κατανυκτικὸν θέάμα διπερ ἔμελλε νὰ διαταράξῃ ἀπαίσιος κωμῳδία! . . .

— Διεγερθεὶς ως ἐξ ὅπου βαθέως ὑπὸ τῶν ψυλμῶν, τοῦ θορόβου καὶ τῶν κωδώνων, δι Μαζανιέλλος ἀνατινάζεται αἴρνης ξιφήρης καὶ παρατηρεῖ, ἐπτομένος, τὴν μαγικὴν εἰκόνα τὴν πέρ ξ αὐτοῦ.

Αἱ ἀνευφημίαι, δις ἀπευθύνει πρὸς αὐτὸν δι λαδὸς καὶ ἡ τιμὴ θην αἱ ἀρχαὶ ἀποδίδουσιν αὐτῷ ἀνιστάμεναι συγχρόνως μ αὐτὸν, φαίνονται ἐπενεγκούσαι τὴν τελευταίαν πληγὴν εἰς τὴν σκοτοδινιώσαν αὐτοῦ κεφαλὴν . . .

— Οὐτιδανή ἀγέλη! κραυγάζει, ρίψας σαρδώνιον γέλοιον εἰς τὸ πρόσωπον τῶν αὐλικῶν τοῦ ἀντίθασιλέως . . .

— Ο δὲ λόγος τοῦ θανάτου, διτις μόνος τὸν ἔκουσε, τῷ ἀνταποκρίνεται διὰ χειμάρρου χειροκρήτησεων . . .

— Ἄλλ' δι δικτάτωρ, ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἄκρου πηθῶν πρὸς τὸ ἔτερον, ἐπαναλαμβάνει δργίλως — Σεβασίεις εἰς τὸν ἄγιον οἶκον, ἀχρεῖοι!

— Καὶ ἐάν οἱ ἀρχιερεὺς δὲν ἐμπόδιζε τὸ ξίφος αὐτοῦ, θηλεί φονεύσει τὸν πληπίον του στρατιώτην.

— Πίπτει τότε φρίττων εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἀρχιεπισκόπου, καὶ μετὰ δακρύων ἐναγκαλίζεται τὰ γόνατά του ἐπικαλούμενος τὴν συγχώρησίν του.

— Τὰ δὲ ἀλλόκοτα ταῦτα περιστατικὰ διαφεύγουσι μὲν τὴν ἀντίληψιν τοῦ λαοῦ, οὐχὶ διωρὶς καὶ τὴν τῶν δημοσίων ἀξιωματικῶν οἵτινες πεπαγωμένοι ἔκ τοῦ τρόμου λέγουσι πρὸς ἀλλήλους, — Ο ἀλιεὺς παραφρονεῖ.

— Πάραυτα δὲ σχεδὸν οὗτος ἰγνέρεται καὶ καλέσας ἔνα τῶν μετὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου εὐπατριδῶν, ἀποστέλλει αὐτὸν πρὸς τὸν ἀντίθασιλέα μηνύμων, διτις

— « Θέλει νὰ διατηρήσῃ τὴν διοίκησιν τῆς πόλεως διτις χρειάζεται εἰς αὐτὸν φρουρὰ πρὸς τὴν θύρας του, διτις ἀπαιτεῖ τὴν ἀπονομὴν βαθμῶν εἰς τοὺς στρατιώτας του, τὴν ἐξορίαν ὅλων τῶν εὐγενῶν ἀπὸ τὰ παλάτια καὶ τοὺς πύργους των », καὶ πολλὰς ἀλλαγαὶ τοιούτου εἴδους ἀπαιτήσεις εἰς δι; δι ἀντίθασιλέας, κρύψεις τὸν τρόμον του, ἀποκρίνεται πάραυτα καὶ χωρὶς νὰ ἀκούσῃ μέχρι τέλους. — Μάλιστα, Signor Μαζανιέλλε, διτις ἀγαπᾶτε . . .

— Τέλος τὸ τελευταῖον φόρμα τῆς δοξολογίας ἐκλείπει εἰς τοὺς εὐήχους θόλους τοῦ ναοῦ καὶ πάντες ἐτοιμάζονται νὰ ἔξελθωσιν, διτις διλειπτές δρυμήσαις ἀπὸ τοῦ θρόνου του καὶ ἀνοίξας διὰ τοῦ ξίφους του διόδον ρίπτεται ἐπὶ τοῦ ἀμβωνος καὶ διὰ φωνῆς μεγάλης κραγάζει — Στῆτε, λαὲ ἀγαπῆτε, καὶ δεχθῆτε τοῦ ἀρχηγοῦ σας τὸν ἀποχαιρετισμόν.

— Επειτα ἐν τῇ μακρῷ αὐτοῦ διμιλίᾳ, τῇ ἀπεριγράπτως δισυναρτήσω, ἐν ἦ περισσοῖς ἀληθοῦς εὐγλωττίας ἀναμίγνυνται μετὰ παραλογισμῶν ἀνηκούστων, καὶ ἐν ἦ δι δικτάτωρ πηδῷ ἀπὸ ἀγγελικῆς μετριοφροσύνης καὶ ἀνταπαρηνήσεως εἰς ἀλαζονίαν στατικήν, φύρδην μίγδην λαλεῖ περὶ τοῦ λαοῦ, περὶ τῶν εὐγενῶν, περὶ τοῦ βασιλέως, περὶ τῶν ληστῶν, περὶ τῶν ἐπόδουλευτεών του, περὶ τῶν φορολόγων, περὶ συναντήσεως δύο γυναικῶν, περὶ τῆς λειποθυμίας τῆς Πουζολιανῆς, περὶ τῆς Μαρίας Άρκου, θητὶς τὸν περιμένει, περὶ τῆς μελλούσης εὐτυχίας του ἐν τῇ εἰς Αμάλφιον οἰκίας του, περὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ μείνωσιν ἔνοπλοι κτλ. κτλ.

— Ναὶ, λαὲ προσφιλέστατε, προστίθητοι διὰ τόνου προφητικοῦ καὶ νεύματος σοθαροῦ, ἀκούσατε τὴν τελευταίαν συμβούλην τοῦ ἀδελφοῦ σας καὶ τηρήσατε τὰ ὅπλα σας μέχρις οὗ τὸ σύνταγμα ἐπιστραφῆ ὑπὸ γυραμένον ὑπὸ Φιλίππου τοῦ βασιλέως. . . Η πομπώδης αὕτη τελετὴ καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ Εὐαγγελίου ὄρκος δὲν εἴναι παρά τέχνασμα προδοσίας δυσπιστήτης εἰς τοὺς συμβούλους, εἰς τοὺς εὐγενεῖς πρὸς πάντων, τοὺς ἀσπόνδους ἐχθρούς σας! — Βλέπετε εἰς ποίαν κα-

τάστασιν ἔφεραν ἐμὲ, τὸ κατήντησα ἐξ αἰτίας αὐτῶν καὶ ὑπὲρ μηδῶν... ἀσαρκος σκελετός μὴ ἔχων πλέον παρὰ δέρμα καὶ δστᾶ...

Καὶ ἐπὶ τούτοις διασχίσας τὸν λαμπράν του ἑτολὴν καὶ δεῖξας τὸ ἄσαρκον στῆθος καὶ τοὺς ἰσχυντάτους βραχίονάς του.

— Ιδού ὁ Ἀθρωτος, εἶπε παραδῶν τὸ εὐαγγέλιον, κατηγάλωται! Ὡλαζε ἀδελφέ μου καὶ τέκνου μου! συγχώρω εἰς τοὺς δημίους μου, καὶ σὲ εὐλογῶ... Ἀλλὰ μάθε ὅτι ὁ θάνατός μου θὰ γίνῃ σύνθημα τῆς καταστροφῆς σου· ἐάν αὔριον οἱ προδόται μὲν ἀποτελιώσουν, ἐπανάπτεσον ἐπ' αὐτοὺς ως ὁ κεραυνός, καὶ παράδος πάλιν τὰ πάντα εἰς πῦρ καὶ εἰς σίδηρον. Μεταβάλετε εἰς τέφραν τὰ ἀποτρόπαια ταῦτα παλάτια καὶ εἰς ἐπκίτας τοὺς φορολόγους αὐτοὺς, τοὺς παχυνομένους ἐκ τοῦ αἵματός σας... Μοὶ τὸ δύνατον, λαζε πιστέ;

Τις δύναται νὰ περιγράψῃ τοῦ λόγου τούτου τὸ ἀποτέλεσμα; Ὁ λαζε δοτὶς κατ ἀρχὰς τὸν εὗρε παράδοξον ἀκολούθως τὸν εὗρε θαυμάσιον. Εἰς τοὺς λόγους εἰς οὓς οἱ εὐγενεῖς ἔβλεπον τὴν παραφρούσυνην καὶ τὴν παραλήρησιν, ὁ λαζε ἔβλεπε τὴν θείαν ἐμπνευσιν καὶ ἐσφάδαζεν ἐξ ἐνθυσιασμοῦ, καὶ ἔκλαιεν ἐκ τῆς συγκινήσεως. Ὁ δὲ λόχος τοῦ θανάτου, καὶ πάντες οἱ δολοφόνοι καὶ οἱ κακοῦργοι, δραξάμενοι τοῦ καιροῦ, ωρόντο ἐν μιᾷ φωνῇ λέγοντες. — Ναὶ, τὸ δύναμεν! θάνατος εἰς τοὺς προδότας καὶ τοὺς φορολόγους! Ὁ δὲ ἀντίβασιλεὺς, οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ εὐγενεῖς, βλέποντες ἔκυτοὺς ἐμπεσόντας μεταξὺ λυσσώδους παράφρονος καὶ στρατοῦ τίγρεων, ωχρῶν καὶ ἔτερον, ὑπὸ φυχροῦ ἰδρῶτος περιβρέμενοι, καὶ περιέμενον ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν, τὸν θάνατον ἐν αὐτῇ τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἐπὶ τῷ πρώτῳ γεύματι τοῦ παραφρονοῦντος ἀλιέως. Ἀλλ' εὐτυχῶς ὁ ἄνεμος μεταβάλλεται καὶ ὁ Μαζανιέλλος ἐπιφέρει ταῦτα.

— Σιωπὴ καὶ σέβας εἰς τὸν ἄγιον οίκον!... Σᾶς συνιστῶ ἐν τούτοις μίαν γυναῖκα, ἣν ὀφείλετε νὰ τιμάτε δὲ τὴν Παρθένον, ἵνα ἄγγελον τὸν δοποῖον πρέπει νὰ εὐλογῆτε καὶ νὰ ἐπικαλεῖσθε γονυπετεῖς — Λέγω τὴν Μαρίαν Ἅρκου, τὴν θυγατέρα τοῦ ἀντίβασιλέως, τὴν προσκυνήτριαν τοῦ Καρυμήλου ἡτις δίδει εἰς τοὺς ἀλιές τοὺς ἀδάμαντάς της ἀντὶ μιᾶς προσευχῆς! Ζητήσατε τὴν συγχώρησίν της διότι τὴν περιβρέσσατε, αὐτὴν ἡτις εἶναι πλήρης χάριτος καὶ εὐσπλαγχνίας... Τεῖχος κάμετε τὰ σώματά σας ὑπὲρ αὐτῆς καὶ ἀσπίδα τὰ δόλα σας, ὅταν κινδυνεύῃ, καὶ τάπατα τοὺς μανδύας σας ὅταν περιπατῇ... ἀσπάζεσθε τὰ ἱχνα αὐτῆς, ὡς ἀσπάζομεν τὴν εἰκόνα ταύτην τῆς Παναγίας τὴν δοπίαν ἀντιπροσωπεύει... ἔκκαστον δάκρυ της ἃς ἔσχαγοράζεται δι' ἐνὸς μειδιάματος τῶν ἀγνῶν χειλέων της... Χάριν αὐτῆς σέβεσθε τὸν πατέρα της, τὴν μητέρα, τὸν μνηστῆρα, δλην τὴν οἰκογένειάν της, δλους δσους αὐτὴ ἀγαπᾷ ἐν τούτῳ τῷ κόσμῳ... Καὶ ταῦτα λέγων ἐγονυπέτει ἐπὶ τοῦ χοροῦ, συγκῆπτε τὰς χεῖρας, ἔτυπτε τὸ στήθος καὶ ἔκλαιε

τόσον πικρᾶς ὥστε ἐσπάραττε καὶ ταῦτα τῶν σκληροτέρων τὰς καρδίας.

Η μεταβολὴ δὲ αὐτῆς καθησυχάζει τὸν δέσμον παινόμενον λαὸν καὶ σώζει τοὺς εὐγενεῖς καὶ ἀξιωματικούς.

Τέλος δὲ Μαζανιέλλος δρμήσας κάτω τοῦ χοροῦ καὶ φίφθεις εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἀρχιεπισκόπου.

— Πάτερ μου, τῷ λέγει ἐκτὸς ἑαυτοῦ καὶ ὁδυρόμενος, συγχώρησόν μοι δσα κακὰ ἔκαμα εἰς τὴν Μαρίαν Ἅρκου ἢ μᾶλλον διάταξον νὰ μὲ ἀπαγχονίσωσιν, ἢ νὰ ἀποθάνω εἰς τὸν τροχὸν, δπως, διὰ τῆς τιμωρίας ταύτης ἀξιωθῶ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς μου!...

Ο καρδινάλιος ἀδυνατῶν νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυά του ἀποστρέψει τὸ πρόσωπον... ἡ δὲ συγκίνησις διαδέχεται τὸν τρόμον ἐν ταῖς ψυχαῖς τῶν πέριξ τοῦ ἀλιέως ἀνεγέρουσιν αὐτὸν καὶ τὸν ραντίζουν δι' ἀγιασμοῦ, ἐνῷ τὸ ἀπωτέρω ἴσταμενον πλῆθος, ἀγνοοῦν τὴν αἰτίαν, ἐπευφημεῖ νομίζον διὰ τιμῶσιν οὕτω τὸν βασιλέα του.

Ο δὲ δύστηνος οὕτος φαίνεται μετ ὀλίγον ὡς ἀναλαβὼν τὰς αἰσθήσεις του· βλέπων δὲ τὸν δουκα σπεύδοντα νὰ ἀπέλθῃ μετὰ τῆς συνοδίας του, προσφέρει αὐτῷ εὐσεβάστως τὴν χεῖρα του καὶ τὸν δοῦληγει διὰ μέσου τοῦ πλήθους.

— Άφιτέ μας, κύριε Μαζανιέλλε, τῷ λέγει δοῦλος τὸ ἔργον σας ἐτελείωσεν· ὑπάγετε νὰ ἀναπαιυθῆτε...

— Νὰ ἀναπαιυθῶ! Καὶ ὁ λαζε μου; δὲν εἴμαι λοιπὸν πάντοτε ἀρχηγός του;

— Αναμφιβόλως, ἀποκρίνεται δοῦλος Ἅρκος, καὶ σᾶς διορίζω μάλιστα στρατιωτικὸν διοικητὴν τῆς πρωτεύουστης, καὶ σᾶς δίδω ἐν δόνματι τοῦ βασιλέως, τὸν τίτλον δουκὸς του Ἀγίου Γεωργίου.

Καὶ τῷ ἔγχειρίζει τῷ ὄντι τὸ προηγουμένως ἐτοιμασθὲν δίπλωμα, τοῦ κρεμᾶ ἐπει τὸν τράχηλον βαρύτιμον χρυσῆν ἄλυσσιν.

Ο δὲ λαζε χειροκροτεῖ ἔτι, ἀλλ' δ Μαζανιέλλος ἀπορρίφει τὴν ἄλυσσον καὶ κερματίσας τὸ δίπλωμα.

— Μακρὰν, κραυγάζει, ἀπ' ἐμοῦ οἱ μάταιοι οὐτοι στολισμοί! Θὰ ῥυπάνωσι τὸν σταυρόν μου! Εγὼ ἐγεννήθην ἀλιές καὶ τοιοῦτος θέλω καὶ ἀποθάνω. Καὶ ὁ λαζε ὑπέρ ποτε χειροκροτεῖ εἰς τοὺς λόγους τούτους, δὲ παράφρων ἐξακολουθεῖ.

— Η μήπως νομίζετε διὰ τοῦ ἄλυσσον τὸν τίτλον ὅπως ἄρχω τῆς Νεαπόλεως; Ιδετε καὶ κρίνετε περὶ τῆς ισχύος μου!...

— Σιωπὴ καὶ τόπον εἰς τὸν ἀντίβασιλέα! κραυγάζει τότε εἰς τὸ θορύβον καὶ συγκωμόμενον πλῆθος.

Καὶ πᾶς θόρυβος ἐκλείπει παραχρῆμα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, αἱ δὲ πεπυκνωμέναι τάξεις τοῦ λαοῦ ἀνοίγονται μέχρι τῆς θύρας.

Φθάντες ἐκεῖ, δ δοῦλος καὶ δ ἀλιές εὑρίσκονται ἀπέναντι· νέας συστάσεως πολυαρθριστέρας καὶ θορυβωδεστέρας ἐπιπέδεις καὶ χωρὶς λέξιν γὰ εἶπη θέτει οἱ ἀλιές ἐπιπέδεις καὶ χωρὶς λέξιν γὰ εἶπη θέτει

τὸν δάκτυλον ἐπὶ τὰ χείλη καὶ νεύει νὰ ἀνοίξωσι δίσδον.

Καὶ τῇ αὐτῇ στιγμῇ ἡ ἔμψυχος αὗτη θάλασσα γαληνή, δὲ δὲ ἀντιβασιλεὺς ἔκπεπληγμένος καὶ παρασυρθεὶς ὑπὸ τῆς ἡλεκριτῆς ἔκεινης γοντείας ἐναγκαλίζεται τὸν παντοδύναμον παράφρονα, ἐνώπιον τοῦ ὅποιου αἰσθάνεται ἑαυτὸν τεταπεινωμένον.

— Επὶ ποινῇ θανάτου, ἐπαναλαμβάνει δὲ κτάτωρ, σᾶς διατάττω νὰ ἀποσυρθῆτε ἔκαστος εἰς τὰ ἴδια καὶ νὰ μὴ μείνῃ οὐδεὶς ἐπὶ τῆς πλατείας ταύτης.

Καὶ αἱ ἀντατὸν χιλιάδες τῶν ἀνθρώπων ἀποσύρονται ὡς γαλήνιος ποταμός, καὶ ἡ πλατεία μένει διάμιας ἔρημος καὶ ἐλευθέρα.

— Τίπαγετε ἥδη, λέγει δὲ μέλιευς ἀποχαιρετῶν μεγαλοπερεῶν τὸν δοῦκα . . .

Καὶ ἡ βασιλικὴ συνοδία ἔκκινει πρὸς τὸ Νέον Φρούριον διὰ τῆς μεγάλης πλατείας τῆς Ἀγορᾶς. . . Ἐκεῖ δὲ ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ λαοῦ, ἐφίσταται πρὸ τῆς καλύβης τοῦ ἀλιέως. Οδηγουμένη ὑπὸ τῶν κυριῶν τῆς, ἡ Ποιζολιανὴ ἐπιφαίνεται εἰς τὸ παράθυρον, ὡς τὸ θύμα τὸ ωθύμενον πρὸς τὸν βωμὸν, καὶ δὲ δούξ καὶ ἡ ἀκολουθία του τὴν χαιρετῶσι μετὰ τοῦ αὐτοῦ σεβασμοῦ, ὡς εἰ ἔχαιρέτων αὐτὴν τῆς Νεαπόλεως τὴν ἀντιβασιλίσσαν.

Εἰς δὲ μόνος ἀκόλουθος λησμονήσας νὰ ἀποκαλύψῃ τὴν κεφαλὴν, πίπτει πάραυτα ὑπὸ ζίφους διαπερασθείς.

Οὐ δὲ φονεὺς ἢν αὐτὸς ὁ Μαζανιέλλος, φάσας κατ’ ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐπὶ τοῦ καλπάζοντος ἵππου του, κεκαλυμμένος ὑπὸ τῶν λωρίδων τῆς ἄργυροφάντου στολῆς του καὶ ὑπέρποτε μανιώδης καὶ τρομερός.

Τοιαῦτα ὑπῆρχαν τὰ ἀποτελέσματα τοῦ πεσόφημοῦ τούτου συντάγματος. — Δι’ αὐτοῦ, η μὲν Μαρία Ἄρκου καὶ ἡ Ποιζολιανὴ προσεβλήθησαν τὴν καρδίαν, δὲ ἀλιέυς καὶ τὴν καρδίαν καὶ τὸν νοῦν· ἡ ώραία κωμῳδία τῶν Προνομίων Καρόλου τοῦ Ε’. μετετράπτη εἰς φοβερὰν τραγῳδίαν· δὲ δούξ καὶ οἱ φίλοι του μόλις περιεσώθησαν ἀπὸ μυρίους θανάτους· η σφαγὴ καὶ ἡ λεπλασία ὑπέρ ποτε ἐπετάθησαν, καὶ ἡ τύχη τοῦ βασιλέου ἐγκατελείφθη εἰς τὸ πεπρωμένον, δὲ δὲ τῆς μητροπόλεως εἰς τὴν διοίκησιν παράφρονος — τοσοῦτον μᾶλλον ἐπιφέρου, καθόσον ἡ ἐπιρρόη αὐτοῦ ἀνεγεννᾶτο ἐκ τῆς παραφροσύνης του αὐτῆς, ἢν δὲ μὲν δούλος πολλοῦ ἀπεῖχε τοῦ νὰ ὑποψιασθῇ κἄν, οἱ δὲ κακοῦργοι ἔθεώρουν ὡς μέσον τῆς εὐτυχίας των.

Οὔτως ὁ ἀλιέυς εὗρεν εἰς τὴν θύραν του τὸν Λουζαρόν καὶ τὸν λόχον του θανάτου, πλήρεις χαρᾶς διότι εἶχον καταστῆ πάλιν σύμβουλοι καὶ δῆμοις του. Ἐπιτηδείως οὗτοι ἐξώθησαν μὲν εἰς τὸ ἔπακρον τοῦ δικτάτορος τὴν μανίαν, ἐξῆψαν δὲ τοῦ δούλου τὰ παράφορα πάθη καὶ καταχθονίως ἐτεκταίνοντο οὕτω τὴν ἀκύρωσιν τῆς συμβάσεως . . .

IY'. 'Ο τελευταῖος Νυμφίος.

‘Αλλὰ καὶ δύο ἔτεροι ἀνθρώποι τὸν αὐτὸν σκο-

πὸν ἐπεδίωκον ὄλιγα τινὰ βήματα ἔκειθεν. Ήσαν δὲ οὗτοι ὁ Γενοβίνης καὶ ὁ μυοθήρας, εἰς ἔκτακτον συνεδρίασιν συνελθόντες ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πρώτου.

— Ά! ιδού, ἔλεγεν διμοθήρας, ιδού μῆς ἀπροσδόκητος! Ὁ Μαζανιέλλος παράφρων! Ο! αὐτὸ μόνον ἔλειπεν εἰς τοὺς Νεαπολίτας!

— *Quo s. vult perdere Jupiter dementat!* ἀπεκρίνατο διμοικός τοὺς ἐμώρωνεν διθέδος καὶ θὰ τοὺς ἀπολέσῃ, οὐαὶ δὲ εἰς τὸν δοτίς συναναμιχῆν μετ’ αὐτῶν. Τὸ κατ’ ἐμὲ, τὸ ἔργον μου ἐτελείωσε, νίπτομαι τὰς χεῖρας καὶ ὑπάγω νὰ προσκυνήσω τὸν συμπέθερόν μου τὸν δοῦκα εἰς τὸ Νέον-Φρούριον. Τίποτε ἄλλο δὲν ἔχει πλέον νὰ κάμη παρὰ νὰ ἀφήσῃ τὴν ἐπανάστασιν νὰ τρέχῃ τὸν δρόμον της . . . ὅταν δὲ πλέον ὁ δούλος δὲν ἔχει νὰ καύσῃ ἢ νὰ φονεύσῃ εὐγενεῖς, τότε διμὲν ἀντιβασιλεὺς, νὰ καθήσῃ πάλιν ἡσύχως ἐπὶ τοῦ θρόνου του, ἐγὼ δὲ ἐπὶ τῆς βελουδίνης ἔδρας τῆς Σουμαρίας.

— Οὐ μὲν ἀντιβασιλεὺς θὰ πέσῃ, διμεῖς δὲ θὰ γίνετε πρόσδρος δούλη τῆς Σουμαρίας, ἀλλ’ ἀκόμη καλλίτερον — τῶν Σεδιλῶν, κύριε Γενοβίνη, ἀπεκρίθη δι’ Ἰωσήφ καταθέσας τὸ τελευταῖόν του πρωστεῖον καὶ λαβὼν ἀπὸ τὸν κόλπον του ἔγγραφα.

— Τί θέλεις νὰ εἴπης; κραυγάζει ἔκπληκτος διφλόδοξος.

— Οτι νικητὴς ἢ νικηθεὶς, δὲ δούξ Ἄρκου ἀπώλετο ἐκ τῶν προτέρων, καὶ διτε εἰσθε ἄξιος τῆς ἐμπιστοσύνης μου, ἐπειδὴ εἰσθε καὶ ἄξιος συνένοχός μου, ὡς τὸ ἀπεφάσισκν καὶ ἡ Α. Β. Γ. [Δὸν Ζουάν δι Αυστριακός, καὶ ἡ Α. Εξ. δι κόμης Οννάτος, δι μέλλων θριαμβευτής καὶ δι μέλλων νυμφίος τῆς χρησιούσης πορφύρας τῆς Νεαπόλεως.]

Καὶ δίδει τῷ Γενοβίνῃ τὰς ἐπιστολὰς τὰς διεγγούσας ἀπασαν τὴν καταχθόνιον συνομωσίαν, ἵνε ἐγένετο ταπειγὸν δργανον — κατὰ τοῦ νομικοῦ αὐτοῦ καθόσον συνέδραμε τὸν δοῦκα ἢ τὸν ἀλιέα, κατὰ τούτων καὶ κατὰ τοῦ δούκος τῆς Γυζῆς, καὶ τέλος κατὰ τοῦ ἀντιβασιλέως, δοτίς μέλλει νὰ ὑποχωρήσῃ ἐνώπιον τοῦ ἀντιπάλου αὐτοῦ.

— Θέλετε νὰ γίνετε πρόσδρος τῶν Σεδιλῶν; προστίθησοι γελῶν διμοθήρας, ἐνῷ διμοικός θαυμάζει τὴν βαθεῖαν διπλωματικὴν τῶν νέων συμμάχων του.

— Θέλω νὰ σ’ ἐναγκαλισθῶ, *mio caro*, ἀποχρίνεται πετῶν ἐκ χαρᾶς δι γέρων . . . *Per dio!* ποτὲ δὲν θὰ λησμονήσω τοιαύτην ἐκδούλευσιν . . . ‘Εγώ οπήγαινα νὰ κρατηθῶ ἀπὸ κλάδου σεσηπότα. Ζήτωσαν λοιπὸν δὸν Ζουάν καὶ δι κόμης Οννάτος καὶ κατώ δούλος τοῦ Ἄρκου! . . . ‘Εγώ ἐπιφορτίζομαι ὡς φίλος τὴν καταχρήματάν του, ἡμπορεῖς νὰ πληροφορήσῃς περὶ τούτου τὸν διάδοχόν του.

— Ιδού, ίσα, ίσα, τὸ ἔργον διπερ ἀνατίθεται εἰς διμᾶς. Εκεῖνος δοτίς τὸ προμαντεύει καὶ θὰ τὸ ἔκπληκτον καλλίτερον ἔτι. Θὰ σᾶς πληροφορήσω περὶ τῆς ἔγγισεως τῆς Γυψίλοτπτος του καὶ τοῦ στόλου. Εἶδη βεβαίως διαταλῶν καὶ δι Γυζῆς ἢ φονεύ-

θησαν, ή συνελήφθησαν αιχμάλωτοι εἰς Ἰσραήλ, καὶ αὐτοί οἱ τότε έδομεν τὴν σημαίνην τῆς Καστιλίας πρὸ τῶν τειχῶν τούτων! Τότε εἶναι ή στιγμὴ τοῦ ἀποφασιστικοῦ αποτήματος... Άλλ' ήδη, θυάγετε εἰς τὸ Νέον - Φρούριον, καὶ καλὴν ἐντάμωσιν, κύριε πρόεδρε...

Καὶ μὲν Γενοβίνης ἔδραμεν εἰς τοῦ ἀντιθητού λέων, οὐδὲ μυθήρας... εἰς τὰς ὑπογείους πυριτοθήκας...

ΙΗ'. — Ακτίς θεῖα ἐρ 'Αδη.

Μετὰ τοὺς σκληροὺς κλονισμούς, οἵτινες συνετάραξαν μὲν τὸν νοῦν, ἐτραυμάτισαν δὲ τὴν καρδίαν τοῦ Μαζανιέλλου, ἐννοεῖ ἔκαστος πόσον ἐπηγένησε τὸ κακὸν, ή δύσυνηρά τοῦ Καρμήλου περιπέτεια. Καὶ τῷ ὅντι, πόσαι πλάναι ἀπὸ τοῦ ήμεροῦ δὲν κατεσπάραξαν τὴν ἀπλὴν ταύτην καὶ γενναίαν φυχὴν! Νομίσας δὲι ἀνύψου καὶ ἔσωκες τὴν πατρίδα του, θίμασσεν αὐτὴν καὶ τὴν ἔφερε μεθ' ἔσωτοῦ εἰς τὴν ἀπώλειαν! Νομίσας δὲι ἐξεδικεῖτο τὴν οἰκογένειαν καὶ τὴν σύζυγόν του, οὐαὶ δὲι δι' ὅποιου κακουργήματος βθελυροῦ καὶ ἀποτροπαλού ηὔχριστης τὴν ἐδίκησίν του! Νομίσας δὲι ἐκέρδαινεν ἔντιμον νίκην δι' εὐγενοῦς μάχης καὶ ἀπηθανατίζετο ὡς ἐλευθερωτὴς τῆς πατρίδος, κατέστη ἀρχηγὸς πυρπολητῶν καὶ δολοφόνων, κατέστη ὄργανον ἀγενῶν ἀντιζηλιῶν καὶ ῥᾳδιουργιῶν ξένων!... Νομίσας δὲι παρείχε τοῖς συμπολίταις του τὴν εὐπορίαν καὶ τὴν ἀσφάλειαν, κατέστησε τὴν Νεάπολιν σωρὸν τέφρας καὶ σφραγεῖον ἐλεινόν, Θυσίασας τὴν ἡσυχίαν, τὴν εὐδαιμονίαν του, τὸν ἐν Ἀμαλφίῳ οἰκίσκον του ἀντὶ τῆς ἐλπίδος τοῦ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς αὐτὸν, ἔνδοξος καὶ ἀκηλίδωτος ὡς δ Κιγκινάτος, καὶ νὰ εὐλογῇ μέχρι θανάτου τὸ διγνωστὸν ὄγγελον, δοτῖς τῷ παρέσχε τοσαύτην χρήμα, δοχὶ μόνον ἔβλεπε καὶ τὴν ἡσυχίαν ταύτην, καὶ τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὴν δόξαν τεχαρχίουμένας, ἀλλὰ καὶ τὸν ἄγγελον αὐτὸν τῆς σωτηρίας του ἀνεύρισκε κατεσπαρχμένον ὑπὸ τοὺς σατανικοὺς πόδας του, ἐντὸς αὐτῆς τῆς ἱερᾶς τῶν πατέρων του κατοικίας, θν αὐτὸς μετέβηλεν εἰς δαίμονος καταγώγιον!...

Ἄ! έαν ἀκτίς φωτὸς διεισέδυεν ἔτι εἰς τὸν ζοφερὸν ἐγκέφαλόν του, πόσον πικρῶς ήθελε κλαύσει διει στην εἴνηγκαλισθη τὸν ἀποτρόπων τροχὸν τῶν ἐπαναστάσεων, τὸν συμπαρασύροντα καὶ κατερροχθίζοντα ἀνηλεῶς καὶ αὐτοὺς ἔτι τοὺς ἄκρω τῷ δακτύλῳ ἐγγίζοντας αὐτόν!...

Ἡ δὲ Πουζούλιανή, μετενεγκέστη, ὡς εἴπομεν, ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας εἰς τὴν κατὰ τὴν ἀγορὰν οἰκίαν της ἀμα συνήθεν εἰς ἔσωτὴν, ἐπειράθη νὰ παραμυθηῇ διὰ τῆς ἀναμνήσεως τοῦ συζύγου της. Άλλα τὸ αἰσχος καὶ τὴν δόνην της δεν ἦσαν κατάλληλα νὰ καταστεῖλωσι τὰ ἀντικείμενα ἀπερ τὸ βλέμμα της ἀπήντησεν ἀμὲν ἀνοιχθέν. Ή αὐτὴ ἀθλιότης, οἷα καὶ πρὶν τῆς ἀναχωρήσεως της, ἐπεκράτει ἐν τῷ οἰκήματι τούτῳ, φρικωδεστέρα μάλιστα καθισταμένη ὡς ἐκ τῆς τρομερᾶς ἀταξίας καὶ τῆς ἀντιπαραθέσεως τῶν πολυτίμων σκεψῶν, ἐπιπλῶν καὶ ὑφασμάτων, ἀτινα ἀνωτέρω περιε-

γράψαμεν. — Ἐπὶ πολλῶν ἐκ τῶν λαφύρων τούτων τοῦ πολέμου, ή δύστηνος γυνὴ, μετὰ φρίκης διερευνῶσα αὐτὰ, ἀναγνώσκει τὰ ὄνόματα σεβαστοτάτων οἰκογενειῶν, ἀναγνωρίζει τὰ οἰκόσημα πολλῶν κυρίων καὶ εὐεργετῶν της παρατηρήσασα δὲ ἐπὶ τινῶν κηλίδας αἰματος, δρυμῷ εἰς τὸ παράθυρον ἀφεῖσα κραυγήν... Άλλα καὶ ἕκεν νέα φρίκη τὴν περιέμενε!... Άντικρού αὐτῆς καὶ περὶ τὸν θρόνον τοῦ Μαζανιέλλου, βλέπει καθηλωμένας ἔτι τῶν ἀκοντίων, κεκαλυμμένας ὑπὸ αἷματος μελανοῦ, πελιδνάς, μορφάζουσας, βλέπει ταῖς κεφαλαῖς τῶν συνενόχων τῆς προδοσίας τοῦ Περόνου καὶ τοῦ δὸν Καράρα. Καὶ παρεφρόνει βεβαίως καὶ αὐτὴ ἐκ θέας τοιαύτης, ἵστι δὲν εὑρίσκει καταρρύγιον εἰς δωμάτιον τι ἔνθα πίπτει γονυπτής πρὸ εἰκόνος τινὸς τῆς Θεοτόκου — τῆς ἐφεστίου, φεῦ! δι' ἣ δ ἀλιεὺς εἶχε κοσμήσει τὸν νυμφικὸν θίλαμόν της κατὰ τὴν ήμέραν τοῦ γάμου των, καὶ θιή ἀμφίτεροι ἐπὶ ἐννέα ἡμέρας εἶχον ἐπικαλεσθῆ ὑπὲρ τῆς ἀλλης ἐκείνης Μαρίας, τοῦ προστάτου αὐτῶν ἀγγέλου καὶ τοῦ θύματος!...

Καὶ ὅμως ἔρχαι ὠδίνων ἥταν ἔτι ταῦτα πάντα. Μετὰ μίαν ὥραν ἀκούει κραυγάς. — Ζήτω ὁ Μαζανιέλλος! δόξα εἰς τὴν ἀντιθητούσαν τοῦ λαοῦ καὶ εὐρίσκεται αἴρνης ἐν μέσῳ λησῶν, στρατιώτῶν τοῦ συζύγου της! Καταφορτίζεται ἀπὸ τὰς ἐπαχθεῖς καὶ ἀγρίας τιμάς των, ἐκτίθεται παρ' αὐτῶν εἰς τὰς ὑποκλίσεις τοῦ ἀντιθητούσαν καὶ τῆς συνοδίας του, καὶ ἀνευφημίται δι' ἀσμάτων στασιαστικῶν καὶ κραυγῶν δολοφόνων! Τέλος ἀναπνέει ἰδούσα τὸν συζύγον της... άλλ' οὐαὶ! εἰς ὅποιαν κατάστασιν! Καταβεβλημένον, παράφορον, ἐκτετραχηλισμένον, ἐν θράμβῳ φερόμενον ὑπὸ τοῦ Δόχου τοῦ Θανάτου καὶ προσενεγκόντα εἰς τὴν σύζυγόν του διὰ τὸ καλῶς η.θε—τὸν δι' ἰδίας του χειρὸς κατασπαραχθέντα ἀκόλουθον τοῦ ἀντιθητούσαν.

Ἡ τάλαινα, ἥτις ἐνόμιζε τούλαχιστον διει ἐρήνην ἀποκατέστη εἰς Νεάπολιν, οὐδὲν ἐκ τῶν αἰματηρῶν τούτων πράξεων ἐννοοῦσα, πίπτει καὶ αὐθίς λειπούχουσα καὶ ἀφρονος — τείνουσα τὰς χεῖρας πρὸς τὸν ἀλιέα, δοξὶς οὐδὲ τὴν βλέπεικαν καὶ τὸν ὄποιον δ Λουζάρος καὶ οἱ αἰσχροὶ δορυφόροι του σύρουσιν εἰς τὸν φόνον καὶ τὴν λεηλασίαν!

Άκολουθήσωμεν αὐτὸν εἰς τὰς παραφοράς του.

Ἡ ἡμέρα καθ' θν δ ὄρκος τῆς ειρήνης ἐδόθη, λέγει ο δύος τῆς Ρίβας, ὑπῆρξε ή αἴματηροτέρα τῆς ἐπαναστάσεως.

Ο ἄθιος παράφρων δὲν εἶναι πλέον ἄλλο τὴν τυφλὸν ὄργανον τοῦ Λουζάρου καὶ τῶν ὄπαδῶν του, οἵτινες παριστῶσιν αὐτῷ τὴν Νεάπολιν ὡς τάφον αὐτοῦ καὶ ἐταιρίας προδοτῶν ἐπιθουλευομένων τὴν ζωὴν του. Τὸν πείθουσι νὰ στήσῃ κατέναντι τῶν ἀνακτόρων τοῦ ἀντιθητούσαν κολοσσαίαν ἀγγόρινην, ἐφωδιασμένην δι' δλων τῶν βασανιστικῶν ἐργαλείων, καὶ | φρουρουμένην ὑπὸ δύο δημίων, ὃν ἐπιτηρητής εἶναι αὐτὸς δ ίδιος. Τρέχει ἐπειτα εἰς τὸν οἶκον τοῦ δουκὸς Μαδαλόνη καὶ λεηλατεῖ αὐτὸν, ἐκ δὲ τῶν φυλαττόντων αὐτὸν

θέοι μαύρων, τὸν μὲν διατάττει καὶ θινατόνουν εἰς τὸν τροχὸν, τὸν δὲ βαπτίζει καὶ καθιστᾷ ἀρχηγὸν τῶν πραιτωριανῶν του. Παραδίδει εἰς θανατὸν πάντας τοὺς ὑπηρέτας καὶ προστατευομένους τοῦ δουκὸς, περιφέρεται εἰς τὰ μεγαλοπρεπῆ οἰκήματά του, κερματίζει διὰ πελέκεως τὰς εἰκόνας αὐτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς του, βαθίζει τὸ ἐγχειρίδιόν του εἰς τὴν καρδίαν τοῦ γέροντος, ἀποκόπτει καὶ λαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ τὴν κεφαλὴν τοῦ οὗοῦ, καὶ διασκεδάζει ἔξορχός τους ὁ φθαλαμούς του, ἔπειτα παραδίδει εἰς τὸ πῦρ τὴν οἰκοδομὴν καὶ τὴν βλέπει ἄγριος γελῶν καιομένην.

Οἱ καρδινάλιοι ἔρχεται ὅπως τὸν καταπραῦν, τὸν φέρει εἰς ἐκκλησίαν τινὰ καὶ εὐλογεῖ τὸ ἔιρος καὶ τοὺς στρατιώτας του, ἀλλ᾽ ὁ παράφρων διαφεύγει καὶ ρίπτεται πάλιν εἰς τὴν μανίαν του. Εἰσθάλλει εἰς μοναστήριον Ἰησουτῶν καὶ φοινεύει ἔνα ἔξ αὐτῶν ζητῶν πρόσφυγά τινα ὑποκτον. Ἐπὸ τὴν αὐτὴν πρόφρασιν λεηλατεῖ τὸ μοναστήριον τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, καὶ παραδίδει τοὺς μοναχοὺς εἰς τοὺς ὀπαδούς του. Ἐλθόντος δέ τινος ιερέως καὶ ἐπιπλήξαντος αὐτὸν διὰ τὸ ἔγκλημά του, ρίπτεται εἰς τὰ γόνατά του καὶ τὸν ζητεῖ τὴν ἀφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν του, συγχρόνως δὲ διατάττει τὴν ἀποκεφάλισιν τῶν ὑπακουσάντων εἰς τὰς προσταγάς του. Καὶ οὕτω μιγνύει τὸ ἔγκλημα μετὰ τῆς μετανοίας, τὴν θηριωδίαν μετὰ τῆς ἀγαθοεργίας. Ἀρχιεπίσκοπός τις τὸν ζητεῖ διαβατήριον ὅπως ὑπάγῃ εἰς τὴν ἐπαρχίαν του, ἵνανος δὲ τῷ δίδει περιπλέον φρουρὰν ἐκ τετρακοσίων ἀνδρῶν, στολίσκον ἐκ τεσσαράκοντα πλοιαρίων καὶ βαλάντιον πεντακόσια δουβλόνια περιέχον. Κόμης τις τῆς Ἀθέρσας τὸν ζητεῖ χάριν τινὰ κατεπείγουσαν, τὴν δοπιάν τῷ παρέχει ἀξιοπρεπῶς καὶ περιπλέον δοὺς εἰς αὐτὸν λάκτισμα ἐπὶ τῆς ράχεως τὸν ἀποχαιρετᾶ λέγων — Υπαγε εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ! σὲ δυνομάζω πρίγκηπα τῆς Ἀθέρσας!

Ανανεοὶ συγχρόνως τὸ ἐπιτελεῖόν του. Ἐκλέγει δὲ ὡς στρατοπεδάρχην Πολίτον τινὰ, δστις ἐκέρδησε τὸ ἔιρος του διὰ τῆς χρήσεως τοῦ πελέκεως του. Ἐποστράτηγὸν του δὲ ἐκλέγει τὸν δπλοποιὸν Ἰαννουάριον Ἀννέζον, χυδαῖον φιλόδοξον, θρασύδειλον καὶ φαδιούργον, καὶ προδίδοντα τὸν δικτάτορα, οὐ ἐπεδίωκε τὴν διαδοχήν.

Τέλος ἔφιππος τρέχει καὶ ἐιφήρης διὰ τῆς πόλεως, ἀνατρέπων, καταβάλλων πάν τὸ προστυχὸν διακηρύσσων ὅσους ἀπήντα συνενόχους τοῦ Μαδαλόνη, παραδίδων αὐτοὺς εἰς τὰ βασανιστήρια, εἰς τὴν ἀγχόνην, ή εἰς τὸν πέλεκυν τοῦ δημίου.

Τῆς παραφόρου ταύτης ἡμέρας τὰ θύματα ὑπολογίζουσιν οἱ ἱστορικοὶ εἰς χίλια πεντακόσια . . Αἱ δὲ τετρακόσιαι χιλιάδες τῶν κατοίκων τῆς πόλεως, πεπαγωμένοι ἐκ τοῦ τρόμου κατεκλεισθησαν εἰς τὰς οἰκίας των, ή ἐφυγαδεύθησαν ἢ ὑπετάγησαν εἰς ὅλας τὰς ιδιοτροπίας τοῦ παραφρονεῦντος τυράγγουν.

(Ἀκολουθεῖ.)

ΠΟΙΗΣΙΣ

ΤΟ ΕΙΦΟΣ ΤΟΥ ΜΑΡΤΥΡΟΣ.

Ἐκεῖ πέραρ εἰς τοῦ δούλου Πηγειοῦ τὴν δούληρ χώραν.

Ἄμαλὼν πλαράται, λέγοντ, εἰς μεσογυντιαν ἔραρ
Καὶ τὰ δούλα τῶν Ἀγράφων περιέρχεται βούρα

Μὲ τοῦ σκέτους τὰ πιηρὰ,

"Οσα γρέζουσιν, Ἐλλας μον, μὲ τὴν θηῆρον εἰς τὸ στόμα

Καὶ τῶν νέων σου μαρτύρων ἀγιάζουσι τὸ χώμα.

Μὲ στεφάρους εἰς τὴν μιλαρ, μὲ φούφαλαρ εἰς τὴν ἀλληρ

Τὴν θεάρ τοῦ Μαραθῶνος δμοιάζει τὴν μεγάλην,
Οτε ἥργετο ἀγλαρ νὰ κομψήσῃ κεφαλήν

Μὲ τὴν δάργρηρ τὴν καλήν.

"Οτε ἥρχετο τοὺς ἀθλοὺς τῶν μαρτύρων ν' ἀρταμετίηγ.
Καὶ μὲ ἐρ φύλλον δάρηης μόρον πληγήρ μιαρ νὰ καλύψῃ

"Οταρ ὀπισθερ τῶν βράχων ἀρνύοῦται ἡ σελήνη,
Αυτηρούς τοιούντους λόγινς πρὸς ἐκείνην ἀποτείη.

«Ω σελήνη, καιρὸς εἴηται φῶς τὰ χύσης φῶς πικρὸν

Εἰς τοὺς τάφους τῶν νεκρῶν.

Σὺ φωτίεις καθ' ἐσπέραργηη κ' αιθέρας ἀνεφέλους,
Σὺ νὰ μημάτα γνωρίζεις καὶ γνωρίζεις τοὺς ἀρταμετίηγούς.

«Δὲρ μὲ λέγεις ποῦ νὰ εἴηται τοῦ ἀγρέλου μον τὸ μῆμα,

Ἐδῶ ἔπεσε, μὲ εἴπορ, εὐγενές τῆς δόξης θῦμα.
Καὶ μὲ εἴπορ, δι τιπτωρ δις ἀρέχραζε καὶ τρὶς

Ἐρωμένη καὶ Πατρίς! —

Εἰς τοὺς οὐρανὸν ἀπέπτη περθηρόδορος ἡ ψυχὴ του,
Κ' ἐρ τη θλιψει του ἀφῆκε εἰς γῆρ δούληρ τὸ σπαθι του.

Τὰς μακρὰς ὀδοὺς ὀπτιαρ διατρέχης τῶν αιθέρων,
Αρ ιδῆς τὸν ἀγγελόν μον εἰς κανέρα τῶν ἀστέρων,
Μόρορ ἔμεινε, εἰπέ τοι, τὸ σπαθι του εἰς τὴν γῆρ

Καὶ δὲρ φέρει τὴν οφαγήρ.

Πλήρ τοῦ μάρτυρος τὸ ἔιρος εἰς τὸν οὐρανὸν φρουρεῖται,

Καὶ εἰς ἄλλους δόξης χρόνους τὸν πεσόντα ἐκδικεῖται.

«Μάτηρ πτέρυγας ἀρέμωρ μάτηρ ἔτρεξα ζητοῦσα,
Νὰ πετάξω καὶ τὰς χώρας τῶν ἀστέρων διεθεῦσα

Εἰς τὴν γώρα του νὰ φέρω τὸ γεννατού του σπαθι,

Προτρέπτη μιαρθη.

Αὐτὰ λέγοντα, εἰπέ τοι, ή πιστή του ἐρωμένη
Εἰς τὰ δρη τῶν Ἀγράφων νὰ τὸ ίδη ἀραμένει.

Μύρω.